

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי

אגף תכניות סיוע ומניעה – היחידה למניעת שימוש בסמים, אלכוהול וטבק

אל צוותי החינוך בבתי הספר,

כמדי שנה ב-31 במאי יצינו ברחבי העולם את "היום ללא עישון".

יום זה מעלה על סדר היום העולמי את המודעות לנזקי העישון, שהרי עישון סיגריות נחשב לאחד מדפוסי ההתנהגות המסוכן לבריאות, הניתן למניעה.

נתוני ארגון הבריאות העולמי מצביעים כל כך שכ-6 מיליון בני אדם בעולם מתים כל שנה כתוצאה משימוש בטבק. נתון זה צפוי לגדול ליותר מ-8 מיליון עד שנת 2030, אם לא יעשה מאמץ משותף להתמודד עם הבעיה. השנה, ביום הבינלאומי ללא עישון, ארגון הבריאות העולמי בחר להדגיש את הקשר שבין טבק למחלות לב, במטרה להעלות למודעות הציבור את הקשר שבין טבק ומחלות לב, שהם סיבת המוות המובילה בעולם.

על פי דוח שר הבריאות לשנת 2016, חלה עלייה בהיקפי העישון בקרב האוכלוסייה הבוגרת, מגמה שונה מזו הקיימת בהרבה מהמדינות המערביות. בצד זה, חברות הטבק מפתחות ומחדירות לארץ מוצרי עישון כגון סיגריות אלקטרוניות המשווקות לקהל צעיר כמופחתות סיכון (לא מכילות טבק אך מכילות ניקוטין שהוא חומר ממכר ביותר). שימוש בטבק מהווה איום ללא הבדל מגדר, גיל, גזע, רקע תרבותי או השכלה. הוא גורם סבל, מחלות ומוות ופוגע בכלכלה המשפחתית והלאומית.

באפריל השנה, התפרסם חוזר מנכ"ל **"איסור עישון במוסדות חינוך"**, המתבסס על הרחבת החוק להגבלת העישון במקומות ציבוריים למוסדות חינוך מפברואר 2016. על פי החוק חל איסור עישון במוסדות חינוך: "כל מקום במוסד חינוך, לרבות חצר המוסד, מגורי התלמידים וכן באזור הכניסה והיציאה בטווח של 10 מטרים מהכניסה והיציאה". על פי הרחבת החוק אין להתיר חדרי עישון לצוותים חינוכיים ועובדים במוסד החינוכי.

מטרת החוק להגבלת העישון במקומות ציבוריים, וביניהם מוסדות החינוך, היא גם להקטין את החשיפה לעישון כפוי, וזאת בעקבות ההבנה והידע המצטבר על הנזקים הנגרמים כתוצאה מעישון ומחשיפה לעישון פסיבי וכפוי.

מחקרים מראים כי המדיניות של איסור העישון במקומות ציבוריים והגבלת הפרסומת למוצרי טבק, בצד הסברה ועבודה חינוכית למניעה, **מצמצמים את שיעור ההתנסות בעישון בקרב בני נוער**. כמו כן, הדוגמה האישית של המבוגרים והנורמה המקובלת ביחס לעישון, משפיעים על גיבוש עמדותיהם ועל החלטתם של המתבגרים אם להתנסות בו בעישון. לפיכך, סביבה נקייה מעישון מעבירה מסר של דאגה לילדים ומהווה פלטפורמה מתאימה לפעילויות חינוכיות המקדמות בריאות.

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי

אגף תכניות סיוע ומניעה – היחידה למניעת שימוש בסמים, אלכוהול וטבק

המשימה שלנו כאנשי חינוך, בעזרת תכניות התערבות היא לסייע לתלמידים, לפתח כישורי התמודדות עם מצבי חיים ומצבי סיכון, ובגיבוש תפיסת עולם המקדמת אורח חיים ללא עישון, ולהשפיע בכך על הפחתה של התחלות עישון בקרב ילדים ובני נוער.

תכניות למניעת עישון משולבות בתכנית "כישורי חיים" ומופעלות באופן סדיר בכל מוסדות החינוך בארץ, החל מבית הספר היסודי, בכל מגזרי החינוך. כמו כן, התכניות כוללות פיתוח והעצמה של קבוצות מנהיגות תלמידים - עמיתים - המעורבות בתהליכים הבית ספרים.

בצד הפעילות לצמצום ומניעה של התחלת עישון, המשימה שלנו כאנשי חינוך, להציע לתלמידים מעשנים את תכנית אופ"י - אימון ופיתוח יכולות התמודדות, תכנית התערבות המסייעת בהפסקת עישון ובפיתוח האופי. השנה התכנית פועלת בכ - 90 בתי ספר על יסודיים ברחבי הארץ.

כמדי שנה, במסגרת הפעילויות ליום ללא עישון הבינלאומי מתקיימת גם השנה ביום ד', טז' בסיון, 30 במאי, [התחרות השנתית על שם ד"ר מרקוס ז"ל](#) בשיתוף "הליגה למניעת מחלות ריאה" ו"האגודה למלחמה בסרטן". במסגרת התחרות מציגים בתי ספר תכניות יצירתיות וחדשניות בנושא מניעת עישון.

לקראת היום הבינלאומי ללא עישון אנו מזמינים אתכם, הצוותים החינוכיים, להיעזר בחומרים המתפרסמים באתר לתכנון תכנית התערבות עם תלמידים, צוותים חינוכיים וההורים, כדי לקדם עשייה שתוביל להפחתת התחלת העישון בקרב ילדים ומתבגרים.

חוזר מנכ"ל ["היום הבין-לאומי ללא עישון במערכת החינוך"](#)

לתכנים באתר שפינ"ט בנושא ["מניעת עישון סיגריות ונרגילות"](#)

בברכה,

קרן רוט איטח

מנהלת היחידה למניעת סמים, אלכוהול וטבק